

**Onderzoek Drank en horeca -
gemeente Dalfsen**

Resultaten inwoners 12-17 jaar

Mei 2013

Inhoud

	Samenvatting	3
	Inleiding	4
1	Drankgebruik	5
1.1	Alcoholgebruik per leeftijdsjaar en –groep	5
1.2	Waar wordt gedronken	6
1.3	Druk vanuit vriendengroep	6
2	Toestemming van ouders om te drinken	7
2.1	Zijn ouders op de hoogte	7
2.2	Geven ouders toestemming	7
3	Keetbezoek en drinken	8
3.1	Toezicht	8
3.2	Alcoholgebruik in een keet	8
4	Mening over verkopen van alcohol / schenktijden	9
4.1	Drankverkoop sportkantines	9
4.2	Drankverkoop supermarkten	10
4.3	Drankverkoop jeugdsoos	11
5	Drankverkoop aan jongeren onder de 16 jaar	12
6	Drankgebruik door jongeren	14
6.1	Bekend dat alcohol slecht is voor de ontwikkeling van de hersenen	14
6.2	Leeftijdsgrens naar 18 jaar	14
6.3	Verminderen alcoholgebruik door jongeren	15
6.4	Bekendheid campagne Fris over drank	15

Samenvatting

- 36% van de jongeren van 12-17 jaar uit de gemeente Dalfsen, drinkt wel eens alcohol. Dit percentage verschilt aanzienlijk per leeftijdsgroep: van de 12-15 jarigen drinkt 15% wel eens alcohol en bij de 16-17 jarigen is dat 78%.
- De jongere jongeren drinken vooral thuis. Vanaf 16 jaar wordt er op meer verschillende plaatsen gedronken.
- Vrijwel alle jongeren die drinken, geven aan dat hun ouders hiervan op de hoogte zijn.
- Van de groep 12-15 jaar zegt 4% dat ze alcohol mogen drinken van hun ouders en 18% dat ze dit soms mogen, bijvoorbeeld bij een speciale gelegenheid.
- Van de 16-17 jarigen mag 78% drinken van zijn/haar ouders en 14% mag dit soms.
- Een derde van de jongeren gaat wel eens naar een keet. Volgens de helft van hen wordt er ook alcohol gedronken in de keet. Een kwart van deze groep zegt dat er ook wordt gedronken door jongeren die nog geen 16 jaar zijn.
- Volgens drie op de tien jongeren die naar een keet gaan, is er (zo nu en dan) toezicht van een volwassene. Eveneens drie op de tien jongeren zou er geen probleem mee hebben als er zo nu en dan toezicht zou zijn van een volwassene.
- De meerderheid van de jongeren vindt dat er in een sportkantine licht alcoholische dranken verkocht zouden mogen worden. Een nog grotere meerderheid vindt dat er in een sportkantine geen sterke dranken verkocht zouden mogen worden.
- Wat betreft de schenktijden van alcohol in sportkantines, zegt 29% dat er doordeweeks geschonken zou mogen worden van 17.00 – 23.00 uur en in het weekend van 15.00 – 21.00 uur. Ook zeggen relatief veel jongeren dat er niet voor de wedstrijd(en) gedronken zou mogen worden.
- Het gros van de jongeren vindt dat supermarkten wel alcoholische dranken moeten mogen verkopen.
- Over drankverkoop bij een jeugdsoos zijn de meningen verdeeld.
- Gemiddeld iets minder dan de helft van de jongeren denkt dat jongeren onder de 16 makkelijk alcohol kunnen kopen. Een kwart weet het zelfs zeker.
- Meer dan de helft van de jongeren vindt dat het streng bestraft zou moeten worden als er alcohol verkocht wordt aan jongeren onder de 16 jaar. Jongeren die *voor* het straffen zijn, willen vooral de jongere jongeren beschermen (ontwikkeling hersenen en gezondheid).
- Op één na, hebben alle jongeren wel eens gehoord dat alcoholgebruik door jongeren slecht is voor de ontwikkeling van hun hersenen.
- 46% van de jongeren vindt het geen goed idee als de leeftijdsgrens, waarop alcohol mag worden verkocht, wordt verhoogd naar 18 jaar. 41% vindt dit wel een goed idee. De laatste groep vindt dit vooral omdat drank niet goed is voor de gezondheid en de ontwikkeling van de hersenen van de jongere jongeren. Deze kennis heeft kennelijk indruk gemaakt.
- Jongeren die een tip gaven aan de gemeente om alcoholgebruik onder jongeren te verminderen, zeggen dan ook o.a. om meer voorlichting te geven over de gevolgen van drankgebruik op (te) jonge leeftijd. Ook geven ze de tip om meer te controleren.
- De campagne Fris over drank geniet zeer weinig bekendheid onder jongeren: ongeveer 3% heeft hier al eens over gehoord.

Inleiding

De gemeente Dalfsen is bezig om de nieuwe drank- en horecawet vorm te geven. Hierbij heeft ze de inbreng van haar inwoners hard nodig. Zo hoort ze graag de mening van de inwoners over onderwerpen als: alcoholgebruik onder jongeren, alcoholgebruik in bijvoorbeeld sportkantines en de verkrijgbaarheid van alcohol. Een mooie aanleiding om het Burgerpanel Dalfsen voor het eerst in te schakelen.

We voerden dit onderzoek in april 2013 uit onder twee verschillende leeftijdsgroepen: jongeren van 12 tot en met 17 jaar en volwassenen van 18 jaar en ouder. In dit rapport tonen we de resultaten van de jongeren. De resultaten van de volwassenen staan in een afzonderlijk rapport.

Wijze van benaderen

In de gemeente Dalfsen wonen ruim 2.200 jongeren van 12-17 jaar. Daarvan benaderden we er in totaal 685.

- 85 *panelliden* van 12 - 17 jaar ontvingen een uitnodigingse-mail met daarin een link naar de enquête voor jongeren. 65 jongeren vulden de enquête in (77%).
- 600 jongeren van 12 - 17 jaar, die *geen panellid* zijn ontvingen een brief met het verzoek om de online vragenlijst in te vullen via www.dalfsen.nl/onderzoek. Ter beveiliging stond in iedere brief een unieke inlogcode. Van deze groep vulden 81 jongeren de vragenlijst in (14%). Aan het eind van de vragenlijst vroegen we hen om panellid te worden, 26 jongeren gaven hieraan gehoor.

Betrouwbaarheid en representativiteit

In totaal hebben voldoende jongeren deelgenomen om te kunnen spreken van betrouwbare resultaten. Op het moment dat we uitsplitsen naar subgroepen (bijv. 12-15 en 16-17 jaar) is de betrouwbaarheid lager en zijn de afwijkingmarges groter. Wat betreft de representativiteit kunnen we stellen dat de groep deelnemers voldoende representatief is voor de gehele populatie, wat betreft leeftijdsgroep en woonplaats. De resultaten die in dit rapport gepresenteerd worden, zijn dus voldoende betrouwbaar en representatief.

Weergave percentages of absolute aantallen

Het aantal jongeren dat in totaal deelnam is voldoende groot om die resultaten te kunnen percenteren.

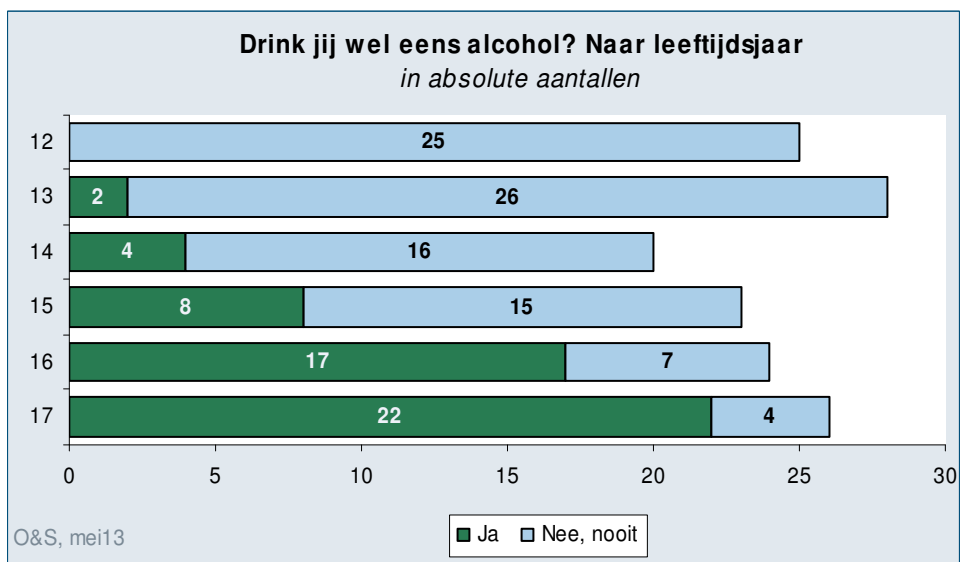
In een aantal gevallen tonen we resultaten naar deelgroepen, bijvoorbeeld per leeftijd. Dan geven we de absolute aantallen weer, omdat het aantal respondenten per deelgroep dan onvoldoende groot is om redelijkerwijs te mogen percenteren. Bij de grafieken staat telkens onder de grafiektitel duidelijk weergegeven of het om percentages gaat of om absolute aantallen.

1 Drankgebruik

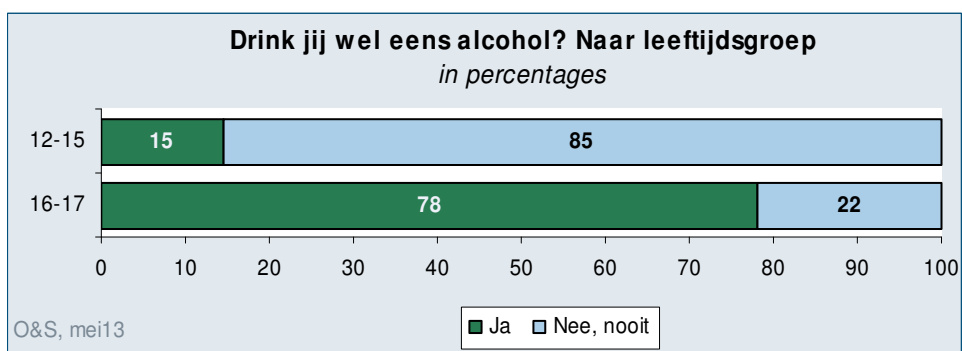
In totaal namen 146 jongeren deel aan deze enquête. Van hen drinkt gemiddeld 36% wel eens alcoholhoudende dranken. Dit gemiddelde neemt per leeftijdsjaar sterk toe.

1.1 Alcoholgebruik per leeftijdsjaar en –groep

Van de 25 jongeren van 12 jaar, drinkt geen een jongere alcohol. Van de 26 jongeren van 17 jaar drinken er 22 wel eens alcohol.

Per leeftijdsgroep zien we dat 15% van de 12-15 jarigen wel eens alcohol drinkt. Bij de jongeren van 16 en 17 jaar is dit 78%.

1.2 Waar wordt gedronken

Van de groep 12-15 jaar, gaven 14 jongeren aan dat ze wel eens alcohol drinken.
Van de groep 16-17 jaar, gaven 39 jongeren aan dat ze wel eens alcohol drinken.
Aan deze jongeren vroegen we waar ze alcohol drinken.
De jongeren mochten hier meerdere antwoorden aanvinken.

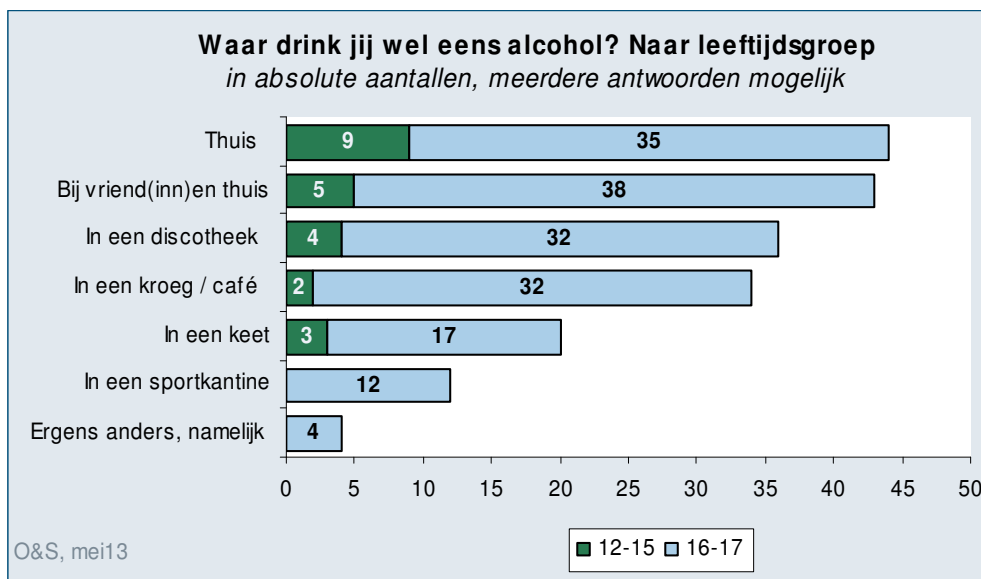
Jongeren van 12-15 jaar

9 van de 14 jongeren van 12-15 jaar zegt dit thuis te doen.

Opvallend is dat er jongeren uit deze leeftijdsgroep aangeven dat ze alcohol drinken in een discotheek en/of in een kroeg/café.

Jongeren van 16-17 jaar

Van de 39 jongeren van 16-17 jaar drinken de meesten thuis en/of bij vriend(inn)en thuis. Ook drinkt een aanzienlijk deel in een discotheek en/of een kroeg.

1.3 Druk vanuit vriendengroep

We vroegen aan de jongeren die wel eens alcohol drinken, of zij druk ervaren vanuit de vriendengroep om (veel) alcohol te drinken.
Geen enkele jongere geeft aan deze druk te ervaren.

2 Toestemming van ouders om te drinken

2.1 Zijn ouders op de hoogte

Aan de jongeren die wel eens alcohol drinken, vroegen we of hun ouders hiervan op de hoogte zijn.

Van de jongeren van 12-15 jaar die wel eens alcohol drinken, zeggen 2 jongeren niet te weten of hun ouders weten dat ze drinken. De overigen zeggen dat hun ouders dit wel weten.

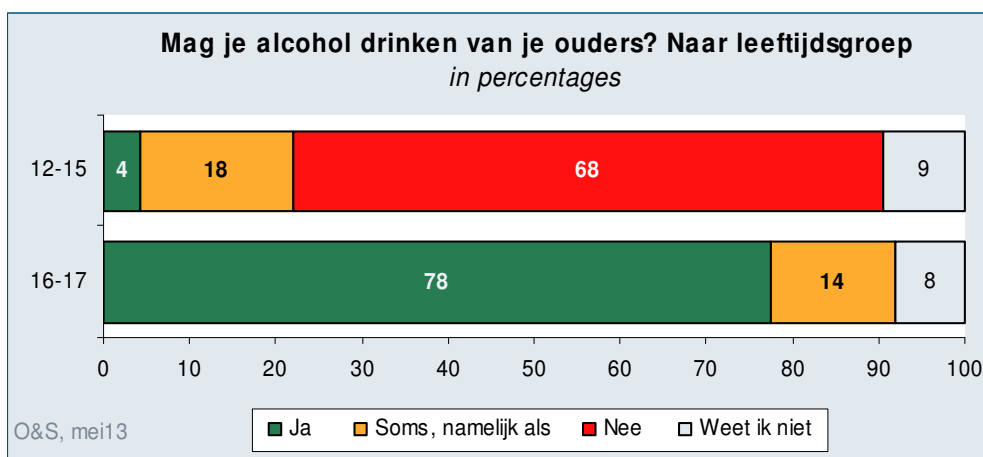
De jongeren van 16-17 jaar die wel eens alcohol drinken zeggen allemaal dat hun ouders hiervan op de hoogte zijn.

2.2 Geven ouders toestemming

Aan alle jongeren (ook de jongeren die niet drinken) vroegen we of ze alcohol (zouden) mogen drinken van hun ouders.

Jongeren van 12-15 jaar

Van de 12-15 jarigen zegt 4% dat ze dat wel mogen, 68% mag dat niet. 18% mag dit soms; bij speciale gelegenheden of als het een klein beetje is en niet te sterk.

Jongeren van 16-17 jaar

Van de 16-17 jarigen zegt 78% dat ze alcohol mogen drinken van hun ouders. 14% mag dit soms; bij speciale gelegenheden, thuis of alleen in het weekend.

3 Keetbezoek en drinken

Een derde van de jongeren gaat wel eens naar een keet om vrienden te ontmoeten. Bij een keet gaat het bijvoorbeeld om een schuur, garage, zolder of caravan.

3.1 Toezicht

Aan de jongeren die wel eens naar een keet gaan vroegen we of er een volwassene bij is als ze in een keet zijn.

Circa 6 op de 10 zegt dat dit niet het geval is. Volgens 3 op de 10 komt er zo nu en dan iemand kijken. De overigen zeggen dat zijn/haar vrienden al volwassen zijn of dat het soms voorkomt dat er iemand komt kijken.

Aan de jongeren die zeggen dat er geen toezicht is vroegen we of ze het vervelend zouden vinden als een volwassene zo nu en dan komt kijken.
Iets meer jongeren zouden dit niet vervelend vinden dan wel vervelend.

3.2 Alcoholgebruik in een keet

Ruim de helft *van de jongeren die wel eens naar een keet gaan*, zegt dat er in de keet alcohol gedronken wordt door jongeren.

Een kwart van hen geeft aan dat er ook alcohol gedronken wordt door jongeren die nog geen 16 jaar zijn.

Iets minder dan de helft van de jongeren die wel eens naar een keet gaan, vindt dat er zeker alcohol gedronken mag worden in een keet. Een iets kleiner aantal vindt dat dit mag onder voorwaarden. De meest genoemde voorwaarde is "als ze 16 zijn". De anderen geven aan dat er gedronken mag worden als het met mate is en/of zolang de drinkers zich gedragen.

4 Mening over verkopen van alcohol / schenktijden

We legden de jongeren een aantal stellingen voor over het verkopen en schenken van alcohol in sportkantines, supermarkten en bij een jeugdsoos.

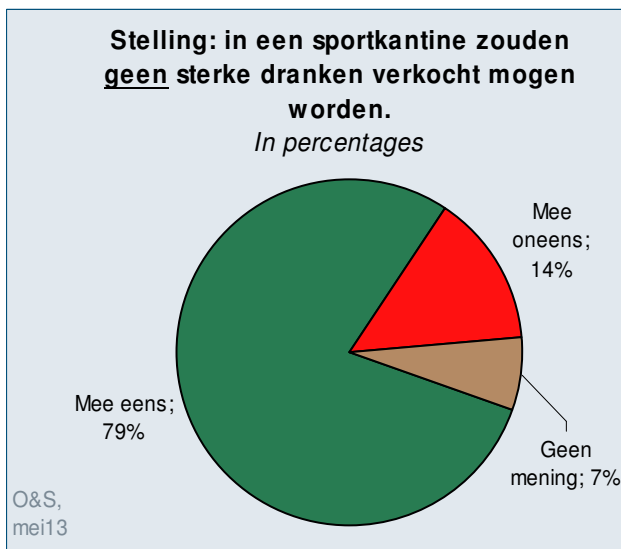
4.1 Drankverkoop sportkantines

Een kwart van de jongeren is het ermee eens als er in sportkantines geen licht alcoholische dranken meer worden verkocht.

59% is het ermee oneens als er geen licht alcoholische dranken meer verkocht worden in sportkantines.

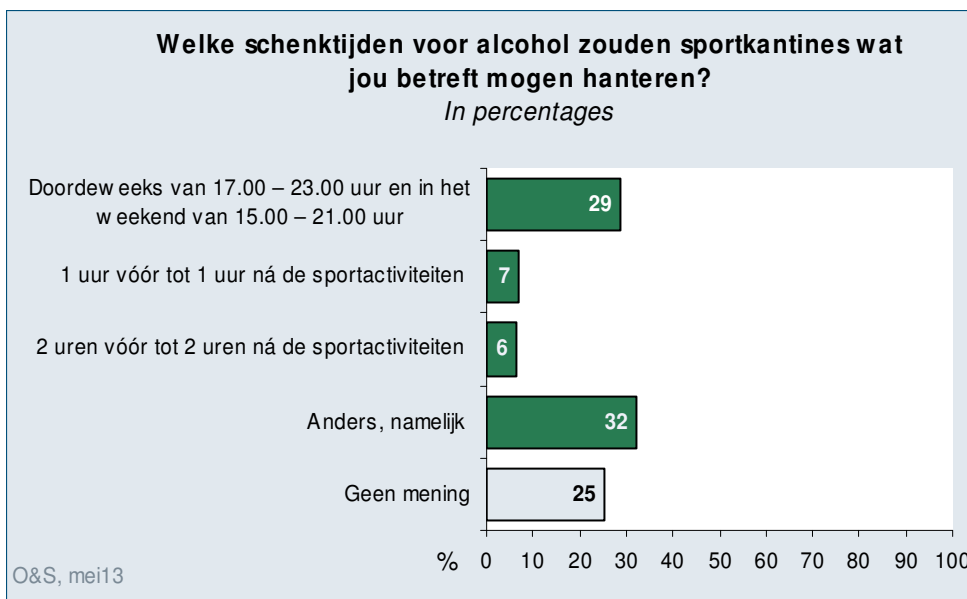

Deze percentages liggen duidelijk anders als het gaat om sterke dranken. 79% is het ermee eens als in een sportkantine geen sterke dranken meer verkocht mogen worden.

Wat betreft de schenktijden van alcohol in sportkantines, zegt 29% dat er doordeweeks geschonken zou mogen worden van 17.00 – 23.00 uur en in het weekend van 15.00 – 21.00 uur.

Een derde van de jongeren geeft een ander antwoord dan de voorgecodeerde antwoorden. Zij geven vooral aan dat er *niet vóór de wedstrijd* gedronken zou mogen worden, alleen na afloop van de wedstrijd(en). Een aantal jongeren vindt dat er helemaal geen alcohol geschonken zou mogen worden, en een aantal anderen vindt dat hier geen beperkingen aan zouden moeten zijn.

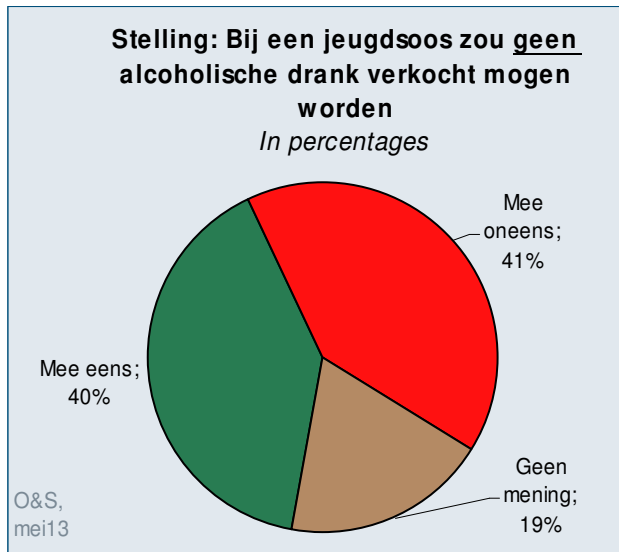
4.2 Drankverkoop supermarkten

Het gros van de jongeren is het ermee oneens als supermarkten geen alcoholische dranken meer zouden verkopen.

4.3 Drankverkoop jeugdsoos

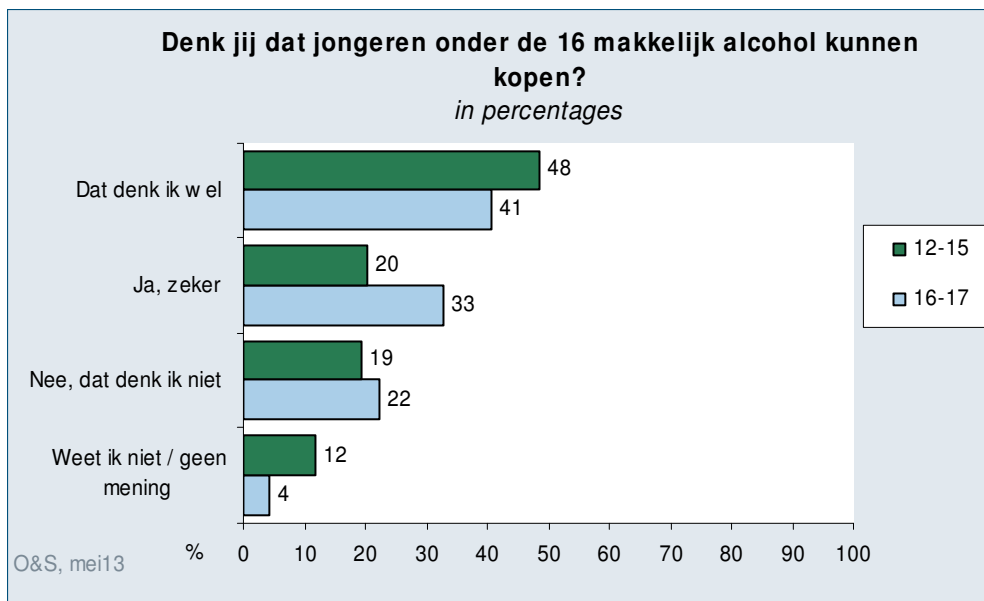
Over drankverkoop bij een jeugdsoos zijn de meningen verdeeld.
Het aantal jongeren dat vindt dat er niet geschonken zou mogen worden bij een jeugdsoos is ongeveer even groot als het aantal dat vindt dat dit wel zou moeten mogen.

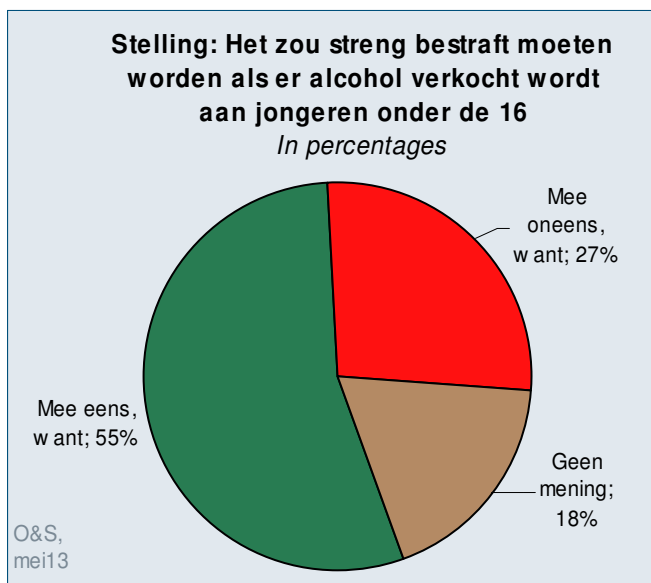
5 Drankverkoop aan jongeren onder de 16 jaar

Iets minder dan de helft van de jongeren denkt dat jongeren onder de 16 makkelijk alcohol kunnen kopen. Een kwart weet het zelfs zeker.

Bekijken we deze antwoorden per leeftijdsgroep, zien we dat ook relatief veel jongeren van 12-15 jaar denken dat hun leeftijdsgenoten makkelijk alcohol kunnen kopen.

Meer dan de helft van de jongeren vindt dat het streng bestraft zou moeten worden als er alcohol verkocht wordt aan jongeren onder de 16 jaar. Ruim een kwart vindt dat dit *niet* streng bestraft zou moeten worden.

We vroegen de jongeren om hun antwoord toe te lichten. Hieronder staat een samenvatting van hun antwoorden.

Waarom wel streng bestraffen

- Omdat alcohol slecht is voor het lichaam en voor de ontwikkeling van de hersenen
- Omdat het tegen de wet is
- Omdat ze “het anders nooit leren”

Waarom niet streng bestraffen

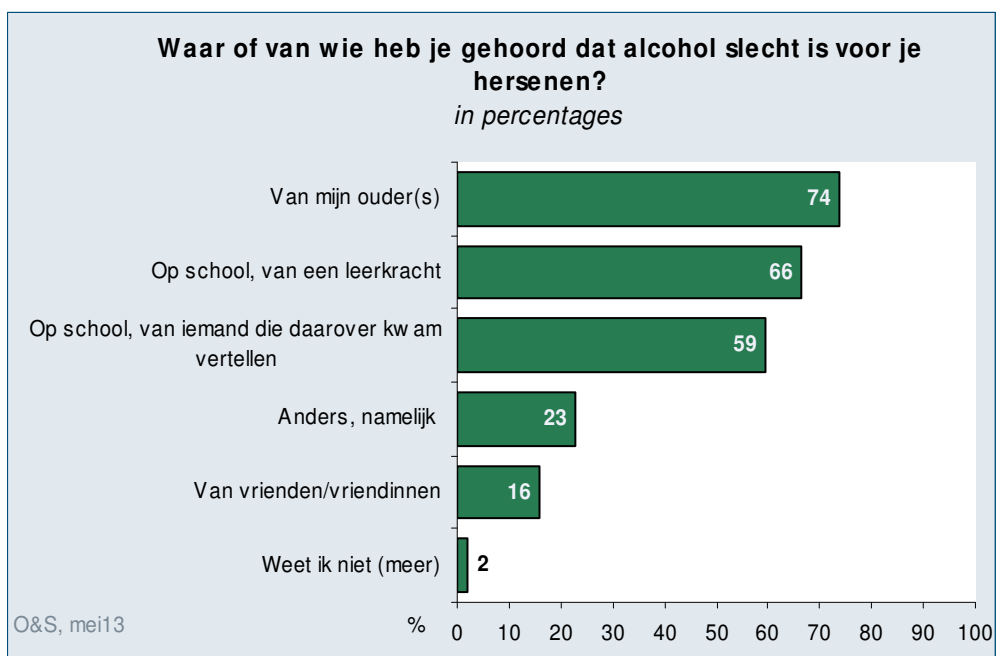
- Jongeren moeten niet bestraft worden, maar degenen die de drank aan hen verkopen
- Het is de eigen verantwoordelijkheid van jongeren
- Je houdt “het toch niet tegen”

6 Drankgebruik door jongeren

6.1 Bekend dat alcohol slecht is voor de ontwikkeling van de hersenen

Op één na, hebben alle jongeren wel eens gehoord dat alcoholgebruik door jongeren slecht is voor de ontwikkeling van hun hersenen.

Jongeren weten dit vooral van hun ouders. Ook hebben relatief veel jongeren dit gehoord op school, van hun leerkracht of van iemand die erover kwam vertellen.

23% van de jongeren vulde iets in bij “anders, namelijk”. Samenvattend gaven zij vooral aan dat ze dit gehoord hebben op radio/t.v. en/of van de GGD (school dokter).

6.2 Leeftijdsgrens naar 18 jaar

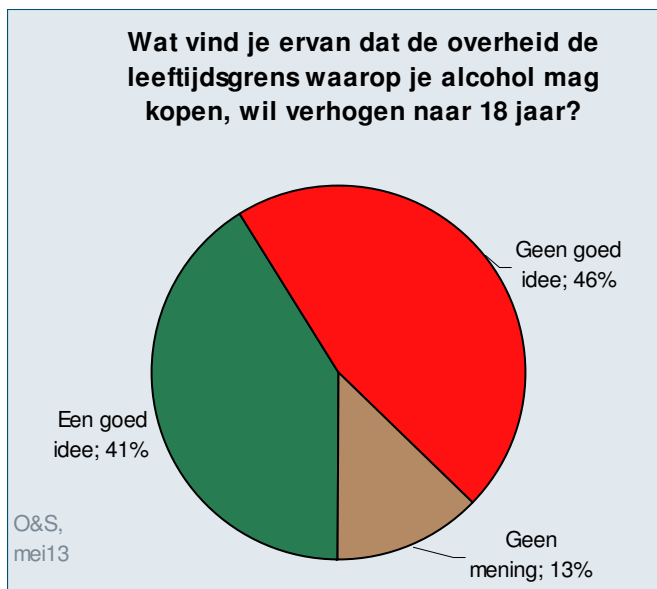
46% van de jongeren vindt het geen goed idee als de leeftijdsgrens, waarop alcohol mag worden gekocht, wordt verhoogd naar 18 jaar. 41% vindt dit wel een goed idee. De overigen hebben er geen mening over.

Jongeren die het geen goed idee vinden, geven o.a. aan:

- dat dit wel heel onprettig is voor degenen die nu (bijna) 16 of 17 zijn;
- dat op de grens van 16 jaar nu al slecht gehandhaafd wordt, dus het heeft geen zin om die grens op te schuiven. De jongeren drinken toch wel en komen toch wel aan alcohol (bijv. via vrienden);
- dat ze er geen probleem in zien dat 16 en 17-jarigen alcohol mogen drinken.

Jongeren die het wel een goed idee vinden, geven o.a. aan:

- dat het beter is voor de ontwikkeling van de hersenen;
- dat het beter is voor de gezondheid om zo laat mogelijk (of niet) te beginnen met drinken.

6.3 Verminderen alcoholgebruik door jongeren

De gemeente Dalfsen wil graag dat jongeren minder alcohol drinken. We vroegen de jongeren of ze een tip hebben voor de gemeente hoe ze dit voor elkaar kunnen krijgen. 59 jongeren schreven een tip op. Samenvattend gaven zij aan:

- Meer controleren, bijv. legitimatie vragen en laten blazen
- Meer straffen
- Meer voorlichting over de gevolgen van alcohol, zowel aan de jongeren als aan hun ouder(s)
- Minder verkoopplaatsen van alcohol

6.4 Bekendheid campagne Fris over drank

Minder dan 3% van de jongeren heeft al eens iets gehoord over de campagne Fris over drank.

De jongeren die er wel over gehoord hebben, hoorden dit via school, de GGD of ouders.